

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Fără grijă de rigorile
ierni

Foto: A. Makarov

8

ANUL XXV

(1249)

21 FEBRUARIE 1969

V. Sahilov :

Podețul (Linogravură)

PROZA

Învingătorul

Tata ne anunță:

— Am să concurez și eu la alergări. Mama îi răspunse, însă, indignată:

— Ți-ai ieșit din minți? Auzi copilărie!

— Telegrafistul nu-i mai tânăr ca mine, se înverșunase tata, și ia totuși parte la concurs.

— Dar nu-i telegrafist, e avocat, mai ținu să precizeze mama. Și, apoi, se poate compara...

— Nici nu-i nevoie, îi răspunse tata pe un ton tăios. Avocații nu scriștie la ghitara și nu cîntă romanțe plicticoase.

— E o prostie, adăugase mama. Ce ți-a căsunat?

— Mie? spuse tata pe un ton mai mult decât expresiv, grăbindu-se parcă la start. Dar întorcînd capul adăugă: Avocat!... I-auzi!... Avocățel — asta-i!

— Ești pur și simplu gelos pe el. E caraghios.

— Gelos?! Pe tipul ăsta de nep-man?

După care o luă din loc...

Ziua de duminică începea, de obicei, cu o cascadă de oaspeți, ce veneau din spre stația de cale ferată. În grădina miroasă tare a cai și a săpun. Apoi, ca întotdeauna, începeau să răsune pahare, ghitare, risete de femei, iar copiii de prin vilele dimprejur se foiau printre musafirii plini de chef. Toate acestea deveniseră regulă și nu-mi mai deșteptau sentimentele de altădată: de înjosire, de gelozie, de însingurare, precum și dorința nebună de a mă izola, disprețuind adunarea aceasta veselă, în care eu nu aveam și nu-mi găseam locul. Cu atât mai mult cu cât în cursul zilei se întorsesse și tata, după o lungă absență. Pe atunci lucra la construcția termocentralei Bobrikovskaia. De regulă, cînd eram în vacanță, familia noastră se compunea din unchiul meu, Veroni și eu. Nimeni nu întindea pentru noi o masă sărbătorească. Dar în duminicile cînd venea și mama, ea era fie invitata gazdelor, fie a vilegiaturistilor vecini. Acum, pentru prima dată, eram în formație completă și în camera noastră fu întinsă o masă, acoperită cu o față de masă bine scrobită, pe care se iviră sticle, tot felul de gustări, pahare și păhărele.

Curînd se arătară și oaspeții. Cu mișcări sigure, tata desfîndu o sticlă de vin și umplu paharele. Cu asta începu ritualul tainic și straniu al oaspeților — o piederă de vreme al cărei sens nu-l puteam de loc înțelege în copilărie, dar pe care l-am înțeles prea bine mai tîrziu. Am ieșit de cîteva ori în grădina ca să ascult și de-afară larma sărbătorii noastre. Și, pe cuvînt de onoare, pot să spun că nu era mai rău decît la alții: același bolborosit indistinct, amintind de oalele care fierb pe plita bucătăriei, întretăiat din cînd în cînd de hohote de rîs; murmurul de bas al vocilor bărbătești sfîșiat de risetele cristaline ale femeilor. Și pe deasupra, sunetele ghitarilor și vocea avocatului, un bărbat ușor cărunt, frumos în tunica lui albă, care fredona; „Imi aduc aminte seara din aleea pe care ne-am întîlnit noi doi!...

Căci oaspetele permanent al Șurikovilor cîntea acum sărbătorește noastră. Nu știu cum se întîmplase, intru-

cit el nu venise anume la noi, ci la mama lui Șurka, împreună cu insoțitorul lui permanent, un inginer tînr, îndesat, dar se pomenise, pe neașteptate, printre noi, iar ghitara lui vestită odihnea acum pe patul meu. Venirea lui m-a umplut de mîndrie. Imi plăceau capul lui mic, negru, strălucitor, cu părul despărțit de săgeata unei cărări, cu promotoriul cenușiu al timpelor și mustățile mici, și ele cenușii, deasupra gurii mari, degetele lungi, muzicale, genunchii ascuțiți și picioarele lui simple, și romanțele lui, și succesele lui la frumoasa mamă a lui Șurka, și aureola tainei ce-l înconjură. „Singele nobil, se vede îndată” — spuneau despre el bătrînele vilegeaturiste.

Și iată că acum, acest personaj măreț lua masa în casa noastră. Mîndria mea era cu atât mai întemeiată, cu cât imi închipuiam că am dat-o gata pe mama lui Șurka, cu toate farmecele ei: înunță de regină, voce profundă, coroana de aur a părului ei. Îi rămăsese drept slabă consolă tînrul inginer, care nu se vădise demn de invitația noastră. Numai față de mama aveam, pentru prima dată, un sentiment neplăcut, deoarece răsufu, nu știu cum, tare și straniu, și semăna cu mama lui Șurka.

La un moment dat, nu știu cine i-a invitat pe oaspeții noștri în grădina, spre a deschide întrecerile sportive. Avocatul slab, înalt, cu picioare de căprioare, a ieșit primul, în goană după alți lauri. Spre mirarea mea, tata și-a manifestat și el intenția de a lua parte la întreceri, pe un ton în care speranța se amesteca cu teama...

Eram atât de emoționat, încît nici nu puteam urmări cum trebuie întrecerile olimpice din Akulovski. Concursul a început cu o probă de fugă și, se înțelege, primul care a atins panglica fi-nișului a fost avocatul cu picioare lungi. Spre surprinderea generală, tata a sosit al doilea, întrecîndu-i pe Kolea Glușaeu, tînrul inginer, pe proprietarul vilei și pe alți concurenți reduta-bili. Eu jubilam și nu puteam înțelege de ce face tata o mîtră atât de acră.

Au urmat luptele. Tata și-a învins toți adversarii, iar avocatul a pierdut în întrecerea directă cu inginerul, prietenul lui. Drept urmare, tata a trebuit să-l înfrunte pe inginer, dar n-a izbutit să-l învingă deși cunoștea tot felul de figuri. Tînrul inginer avea însă de partea lui forța și a fost cît pe aci să-l doboare pe tata, care a scăpat printr-o minune. S-au mulțumit deci cu un rezultat de egalitate. Tata a fost la fel de nemulțumit și mama a încercat, din nou, să-l convingă să se lase de „flea-curile astea”. Tata i-a răspuns însă: „Nici nu mă gîndesc! Am să-l fac să joace în fața mea”. În clipa aceea am înțeles că tata se considera în întrecere doar cu avocatul și că de ceilalți puțin îi păsa...

Dar de „jucat”, a jucat mai întîi tata. După lupte au urmat săriturile și tata s-a făcut de rușine. La lungime s-a mai descurcat el, dar la înălțime a trecut pe sub stachetă și am ris cu toții de el. Apoi s-au întrecut în aruncarea greutății. În loc de ciocan s-au folosit de o piatră învelită în rogojină. Tata a aruncat așa de tare piatra încît era să facă tîndări poartă. Avocatul s-a întins cît era el de lung, ca să arunce mai

departe decît tata. Obrajii i s-au înroșit, fața i-a fost cuprinsă de o încordare nefirească și am înțeles că și el era în întrecere tot numai cu tata. Dar cum ar fi putut să-l întrecă pe tata, cu umerașii lui jalnici și cu pieptul lui de găină! E adevărat, avea mîini lungi și puternice și a reușit, o dată, să arunce greutatea pînă aproape de poartă. Dar tata a apucat piatra, a învîrtit-o deasupra capului și a aruncat-o dincolo de poartă. Cei de față au început să bată din palme, iar avocatul a exclamat doar, cu un zîmbet strîmb, „Eh!” și deși el cîștigase mai multe probe părea că învingătorul principal era tata.

Apoi concursul s-a terminat și toată lumea a reintrat în casă, să se cîntescă cu bere. Toată lumea, minus avocatul, care s-a dus la mama lui Șurka iar mai tîrziu și-a trimis prietenul, inginerul, să ia ghitara de la noi. Dar în ziua aceea n-a mai cîntat la ghitara și s-a întors foarte repede și pe jos la stația de cale ferată...

Iuri Naghibin

MEMORIA ZIDURILOR

Casa de Hemingway

Scufundată în vegetația arborilor tropicali, casa albă cu acoperișul plat are un aer vesel și elegant.

Ne iese înaintea un bărbat voinic, cu părul cărlionțat.

— Am lucrat mulți ani la senor Ernesto. Iar după inaugurarea casei memoriale am fost numit ghid-principal.

Înainte de a ne arăta însă „Casa de Hemingway”, ne atrage atenția asupra frumosului parc:

— A fost sădit de Hemingway, care s-a stabilit aici în 1939.

Intrarea în casă e interzisă și de aceea ne oprim în fața ferestrelor ce se deschid spre diferitele încăperi.

Ghidul ne povestește că senor Ernesto avea obiceiurile și curiozitățile lui. În sufragerie vedem două fotolii moi, cu huse înflorate, roșii. Atrăgîndu-ne atenția asupra fotoliului care-i mai aproape de fereastră, ghidul ne spune:

— Era fotoliul lui preferat și nu dădea nimănui voie să-l folosească. Numai uneori invita pe cite un prieten să ia loc și atunci dînsul rămînea în picioare. Nu stătea niciodată în celălalt fotoliu. Priviți, mai încolo e o blănă de leu — un trofeu de vînătoare.

În sufragerie sînt atîrnate tablouri de pictori spanioli, cu lupte de tauri și toreadori.

În sfîrșit, iată-ne în fața ferestrei dormitorului.

— Priviți ce pat mic, ne atrage atenția ghidul. Senor Ernesto avea o înălțime de 1,95 m și circa 115 kilograme.

În dormitor, la un metru de pat, un

stelaj cu cărți. Aici obișnuia Hemingway să scrie. Se scula la 5 dimineața și scria stînd în picioare, desculț.

De altfel, oaspeții lui obișnuiau să erau oameni de litere, ci camarazi de vînătoare și de pescuit.

Apoi ghidul mai deschide o fereastră și privirile noastre scrutează o încăperă ce pare să adăpostească un muzeu zoologic. Pe pereți sînt agățate puzderie de coarne și capete de reni, piei de antilopă etc., care oglindesc pasiunea de vînător a lui Hemingway.

După ce facem astfel înconjurul reședinței, ghidul ne invită să urcăm o

scară îngustă în turnul de lîngă casă.

— Turnul a fost construit de doamna Hemingway, ne informează el în timp ce ne deschide ușa spre o încăperă ce aduce cu un mic magazin de încălțăminte. Pe polițe odihnesc cîteva zeci de perechi de încălțări: cizme înalte, cizme cu carîmbul scurt, cizme soldățești, bocanci obișnuiți etc.

— Cizmele și bocancii aceia au fost purtați de Hemingway în timpul războiului din Spania.

În afară de încălțări, în aceeași încăperă se mai păstrează șepcile, rucsacurile, corturile, săbiile și spadele scriitorului.

La sfîrșitul vizitei, ghidul ne duce în camera de baie și ne arată un cameleon conservat în spirt. Iată povestea lui:

— Vedeți, casa e cutreierată și acum de multe pisici. Printre ele — descendente ale aceluia care au trăit pe vremea lui Hemingway. Într-o zi, o pisică a încercat să omoare cameleonul, dar curajosul cameleon s-a apărat vitejește și chiar cînd a fost în dinții pisicii n-a încetat să se zbată cu înverșunare. La porunca lui Hemingway, am salvat cameleonul din gura pisicii și i-am dat îngrijirile necesare, dar bietul animal n-a supraviețuit rănilor căpătate. Pentru vitejia sa, senor Ernesto a hotărît să-l păstreze pentru totdeauna în casa lui, conservîndu-l în spirt.

E. Kumișin

EDITORIALE

„O moarte foarte ușoară”

Cititorii sovietici de limbă rusă au luat cunoștință de memorialul Simonei de Beauvoir: „O moarte foarte ușoară”.

Cartea este rodul unei tragedii, consemnate cu fidelitate de jurnal: agonia și moartea unei femei de 78 de ani, care nu era altcineva decît mama scriitoarei. Agonia a fost lungă, ca la majoritatea canceroșilor, și scriitoarea, cu înclinații recunoscute pentru arta memoriilor, a transcris cu fidelitate o dublă tragedie: a bolnavei destinată inevitabil neîmplinei și a fiicei, care asista, neputincioasă, la chinurile mamei.

Scriitoarea franceză nu s-a înconjurat de fel de vălurile vreunei false pudori, cu conștiința că orice experiment de viață scriitoricesc trebuie comunicat, în plenitudinea lui, cititorului, în virtutea unui contract necesar, dar nu mai puțin obligatoriu, ce ține de însăși esența profesiei.

De aceea, ea a notat cu desăvîrșită sinceritate reacțiile cele mai diferite, adesea contradictorii. Fiica celei aflate pe patul de agonie ar fi dorit, de pildă, ca suferința mamei să ia sfîrșit cît mai curînd, dar în același timp încerca să-i prelungească viața, se lăsa pradă iluziilor deșteptate de îmbunătățirile pasagere survenite în starea bolnavei.

În același timp, însă, scriitoarea care își înțelegea prea bine contradicțiile proprii în situația dată e necruțătoare cu medicul curant al bolnavei.

După părerea ei, acesta ar fi trebuit să acționeze numai rațional, să-și refuze orice artificii pentru a-și salva propria-i conștiință. În împrejurarea amintită, el ar fi trebuit, socotește Simone de Beauvoir fără să șovăie, să aplice un tratament adecvat nu prelungirii vieții, ci scurtării ei și, implicit, a chinurilor pe care le îndura bolnava.

cartea

cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea

Actualitatea
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală
Actualitatea actuală

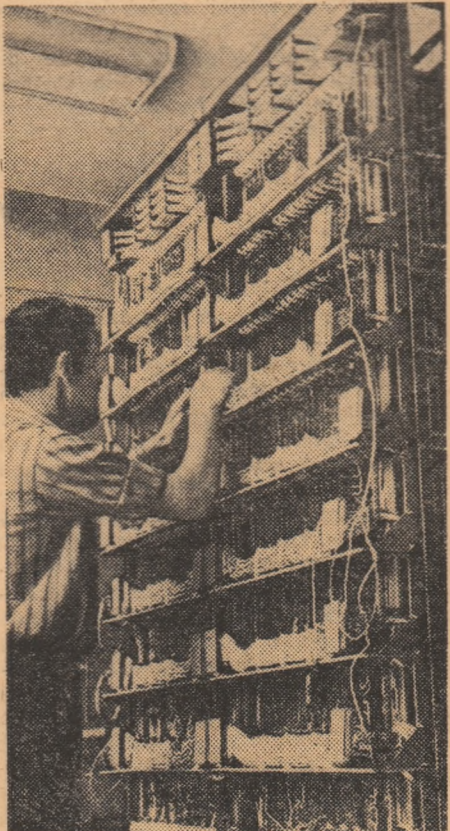

PROBLEME ȘI SOLUȚII

Sirena vinde bilete

Agencia centrală „Aeroflot” din Moscova vinde pe zi circa 25.000 de bilete moscoviților și tot atâtea călătorilor aflați în tranzit. Iar biroul pentru rezervarea locurilor al aceleiași agenții minuieste în 24 de ore pînă la opt mii de tichete. Dacă ținem apoi seama că volumul transportului de călători pe ansamblul „Aeroflot”-ului va spori pînă în 1970 de circa 1,8 ori față de 1965, iar pînă în 1975 de aproape trei ori, ne putem ușor imagina în ce măsură va spori și numărul operațiilor executate de Agenția centrală „Aeroflot”.

Cele de mai sus i-au determinat pe organizatorii transporturilor aeriene să

Montarea sistemului „Sirena”

caute un sistem automat de rezervare a locurilor și de vânzare a biletelor. De elaborarea acestui sistem s-au ocupat câteva organisme științifice și de proiectare. Numele sistemului este „Sirena-1”.

Modernă instalație este alcătuită din trei complexe. Primul cuprinde dispozitivele periferice care urmează să fie montate la casele și agențiile „Aeroflot”-ului și să se „ocupe” cu vânzarea biletelor. Atribuțiile celui de-al doilea complex se vor limita la transmiterea informațiilor prin diverse canale de comunicații: telefon, telegraf, telex, primator. În sfârșit, centrul de informații și calcul — a treia componentă a instalației — care va fi instalat la aerogara centrală din Moscova își va asuma rolul de a păstra și prelucra informațiile întregului serviciu de rezervare a biletelor pentru liniile aeriene. „Sirena-1” poate păstra în memorie toate locurile existente în avioanele care pleacă din Moscova și din alte câteva

orașe timp de o lună, ca și o parte din locurile la avioanele care au ca punct terminus Moscova. În total, programul acestui sistem poate include 1100 de zboruri.

Dar să vedem, foarte pe scurt, cum își va îndeplini noul sistem rolul de vânzător de bilete. Călătorul se va apropia de casă și va solicita un bilet indicînd orașul spre care va dori să plece, ziua și cursa. Casierul va apăsa pe butoanele respective de pe panoul-manipulator din fața sa și în aceeași clipă pe un ecran vor apare datele indicate de solicitator. După ce le va verifica, casierul va transmite mașinii cererea. În secunda imediat următoare pe același ecran vor apare tariful, ora și aeroportul de unde va decola avionul. Dacă nu vor mai fi bilete pentru cursa indicată, mașina va căuta și va comunica imediat solicitatorului cursa următoare spre localitatea respectivă. Ajutat astfel de mașină, un casier va putea vinde într-o zi pînă la 700 de bilete, față de numai 200 cît vinde acum.

Dar „Sirena-1” va prelua și funcțiile biroului central de informații. Citind telegramele primite, ea va „acumula în memorie” informații despre plecarea avioanelor, întâzieri, aminarea unor curse și, la cererea funcționarilor de la biroul de informații, le va furniza pe ecranele manipuloarelor datele necesare.

LA ORDINEA ZILEI

O caracatiță electrică purifică atmosfera

Oricine știe că fumul eliminat de furnalele întreprinderilor metalurgice este extrem de dăunător pentru respirația omului, prin marea cantitate de pulberi pe care o conține. Pe de altă parte, fumul degajat de centralele termoelectrice, uzinele de ciment și combinatele chimice, și el extrem de nociv, conține minereu de fier care se răspîndește în atmosferă pierzîndu-se inutil. Iată tot atâtea motive care-i îndeamnă pe specialiști să încerce să capteze și să purifice fumul industrial.

În Uniunea Sovietică, cercetătorul Iuri Alekseevici Izmodenov, autor al citorva invenții în domeniul captării și exploatării fumului industrial, a găsit, recent, un mijloc original de înlăturare a nocivității acestuia pentru respirație și de extragere a materiilor utilizabile pe care le conține.

El a constatat că în filtrele cu gravitație pulberea nu se depune aproape de loc din cauza greutateii foarte mici, asupra căreia forța de gravitație acționează inefficient. În instalațiile cu forță centrifugă, particulele de pulbere devin mai grele, datorită mișcării turbionare imprimată, dar gravitația le atrage totuși insuficient, încît se depun în cantități mici. În același timp, filtrele electrice nu suportă temperaturile înalte, curenții de aer puternici și nu pot fi folosite decît în purificarea fumurilor conținînd cantități mici de pulberi, iar filtrele „țesute”, considerate ca cele mai eficiente, sînt periclităte de gazele arzătoare.

Specialistul voia astfel să găsească mijlocul de a spori greutatea particulelor de pulbere ce urma a fi filtrate în mașina centrifugă. Știînd că greutatea nu poate fi sporită decît prin volum, el a hotărît să le aglomereze, folosînd pentru aceasta un cîmp magnetic, un ansamblu de tije-tentacule alimentat de electricitate, care produce cîmpul. În felul acesta pulberile se „lipesc”, iar fulgii astfel formați sînt proiectați de forța centrifugă spre pereții aparatului, unde sînt captați de un curent de apă. Avantajul acestei metode este că ea

permite, prin adăugirea unui simplu echipament suplimentar, folosirea instalațiilor existente.

EXPEDIȚII

Heyerdahl se pregătește de drum

Aflînd că Thor Heyerdahl, celebrul „comandant” al lui Kon-Tiki, se pregătește de o nouă călătorie, tot atît de spectaculoasă, A. Dumov, corespondentul ziarului „Komsomolskaia Pravda”, s-a arătat dornic să afle câteva detalii. A format deci numărul de telefon al exploratorului și a așteptat cu sufletul la gură să audă o voce în receptor. Zadarnic! La capătul firului nu s-a vestit nimeni, pentru bunul motiv că Heyerdahl nu mai e acasă, ci se află la New York pentru a se întîlni cu U Thant, deoarece dorește ca expediția să aibă loc sub auspiciile Națiunilor Unite.

Deceționat, dar nu descurajat, Dumov s-a adresat lui Bengt Danielsson, directorul Muzeului de etnografie din Stockholm, specialist de renume mondial, membru al „echipajului” de pe Kon-Tiki și prieten al lui Heyerdahl. Plin de bunăvoință, etnograful a scos ultima scrisoare primită de la Heyerdahl, în care acesta îi explică cum i-a venit ideea să traverseze Atlanticul într-o barcă din fibre de papirus. Heyerdahl nutrește oarecare scepticism față de teoria care afirmă că vechile civilizații din Mexic și America Centrală ar fi fost rezultatul unei evoluții locale. Dar nici teoria colonizării de către o populație venită din altă parte nu se sprijină pe argumente de nezdruincinat. Pînă acum nu există dovezi în favoarea nici uneia din ele. Lui Heyerdahl i se pare ciudat că primele civilizații cunoscute din America au înflorit în neprimitoarea junglă din peninsula Yucatan. Olmecii și-au fondat imperiul exact pe coasta scîldată de curentul oceanic care vine din nordul Africii trecînd pe lângă insulele Canare. Heyerdahl afirmă că prin traversarea Atlanticului într-o ambarcațiune asemănătoare celor folosite în Egiptul faraonilor nu dorește să demonstreze nimic, ci doar să „arunce o piatră în lac”.

Comentînd scrisoarea prietenului său, B. Danielsson a amintit că acesta procedează totdeauna astfel, adică „aruncînd cîte o piatră în lac” pentru a atrage atenția asupra unei probleme care merită să fie aprofundată. La fel a făcut și cu prima expediție. Izbît de asemănarea dintre culturile sudamericane și cele din Polinezia, Heyerdahl a voit să arate că o plută din lemn de balsam, caracteristic pentru America de Sud, poate fi purtată de curenții de-a curmezișul Pacificului. În felul acesta el a demonstrat că strămoșii polinezienilor puteau foarte bine veni de pe continentul american. De data aceasta el dorește să constate dacă a fost posibil, după cum socotesc unii antropologi, ca nave egiptene să fi fost antrenate de curent, după ce trecuseră prin strîmtoarea Gibraltar, și să fi ajuns fără voia lor în America Centrală.

Întrebat dacă o barcă din fibre de papirus, materia primă folosită de egipteni pînă astăzi, poate înfrunta oceanul săptămîni de-a rîndul, Danielsson a răspuns că ea are o rezistență remarcabilă. În plus, la fel cu pluta de balsam, ea nu se scufundă. De aceea, el nu pune niciun preț pe pronosticurile sumbre care amenință că după două

săptămîni fibrele de papirus îmbibate cu apă vor trage barca la fund. Și lui Kon-Tiki i se prevestise că i se vor desface legăturile și că fiecare membru al echipajului se va trezi agățat de un trunchi în plin ocean.

Noua ambarcațiune, de 12 m lungime și 5 m lățime, a fost proiectată de suedezul Björn Landström care are la activul lui multe lucrări excepționale și este autorul cărții „Corabia”, o istorie a construcțiilor navale. Ea este în curs de construire în vecinătatea lacului Ciad, unde crește foarte mult papirus. Thor Heyerdahl dorește să plece în luna mai de la Safi, localitate situată în Maroc la sud de Casablanca și socotește că va ajunge la țintă, într-un punct situat între gurile Amazonului și fostele Indii occidentale, după 60—90 de zile. Pentru a respecta întru totul condițiile din antichitate, hrana și apa de băut vor fi imbarcate în amfore de lut. Singura concesie făcută tehnicii moderne este un aparat de radio-emisie și recepție, care îi va lega de restul lumii. Nașul bărcii este iar o divinitate locală, „Ra”, zeul Soarelui.

Dorind să promoveze colaborarea între oameni total deosebiți din multe puncte de vedere, dar avînd același țel, Heyerdahl și-a ales următorii tovarăși de drum: un italian și un francez specialiști în fotografia subacvatică, un explorator american, un medic sovietic și doi negri africani familiarizați cu bărcile de acest tip.

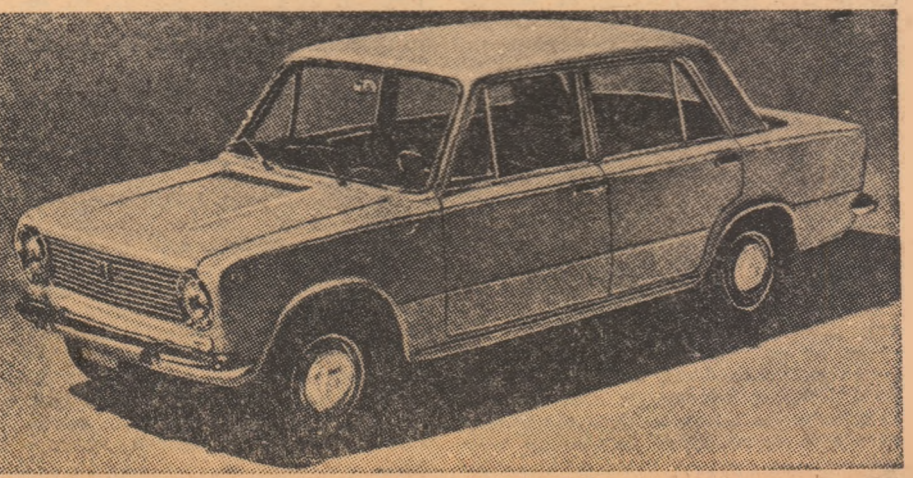
AUTOMOBILE

Cele trei versiuni ale lui „124”

Turismul „Fiat-124” produs de noua și marea uzină sovietică care se construiește în orașul Togliatti va avea mai multe variante. Această soluție a fost impusă de condițiile climatice atît de deosebite ale imensului teritoriu care va constitui „piața” noului turism: de la 40 sau 50 de grade sub zero în Siberia pînă la plus 40 de grade (în lunile de vară) în regiunile sudice.

Versiunea „normală” e gata proiectată și se află în faza de experimentare. Problemele tehnice pentru eventuala versiune destinată zonelor calde sînt și ele rezolvate, dar vehiculul pentru ținuturile nordice nu-i încă definit în toate particularitățile sale.

Oricum, în 1971 U.R.S.S. va produce în total un milion jumătate de mașini. Pentru a se evita dificultățile de care se lovește în Occident traficul autoruțier se iau de pe acum măsuri preventive. Foarte specifică e, de pildă, problema parcării iarna; majoritatea posesorilor de vehicule renunță să se servească de ele din noiembrie pînă în aprilie. De aceea se preconizează ca la periferia orașelor să se construiască mari adăposturi sezoniere (care în Uniunea Sovietică se numesc „lonbardi”, de la un lonbardi, un italian care, acum un secol, a înființat în Rusia țaristă primul Munte de Pietate) și o rețea de garaje în cartiere. De asemenea, de pe acum s-au luat o serie de dispoziții care atestă preocupările de ordin igienic făcute necesare de o masivă motorizare privată. Astfel, turismele nu pot staționa la mai puțin de 100 de metri de locurile unde se joacă copiii. În celebrele stațiuni de cură din Crimeea e total interzisă intrarea auto-vehiculelor; acestea trebuie să oprească la 6—7 kilometri depărtare etc. etc. În același timp e prevăzută o importantă creștere a stațiilor de benzină, printre care multe din ele specializate pentru „124” și pentru „Moskviți”.

Prototipul lui „124”

TEHERAN

1943

Memoriile unui translator la Conferința „celor trei mari”

În anii 1940—1945, ziaristul V. M. Berejkov a lucrat în diplomație, participând în această calitate la multe întâlniri și tratative internaționale. Începând din decembrie 1940 și până la declanșarea agresiunii hitleriste împotriva Uniunii Sovietice V. M. Berejkov a fost prim secretar al ambasadei U.R.S.S. din Berlin. A luat parte la Conferința de la Moscova din 1943 a celor trei mari puteri, la Conferința de la Teheran a „celor trei mari” și la alte câteva conferințe. În 1944 a făcut parte din delegația sovietică care a participat la tratativele de la Dumbarton Oaks, unde s-a discutat Charta O.N.U.

În rândurile ce urmează aș vrea să vorbesc despre un eveniment al cărui martor am avut prilejul să fiu și care a ocupat un loc important în istoria diplomației celui de al doilea război mondial. E vorba de Conferința de la Teheran, din toamna anului 1943, a conducătorilor celor trei mari puteri unite în alianța antihitleristă.

Acum nici unul dintre cei trei principali participanți la întâlnirea de la Teheran nu mai este în viață. Ultimul dintre ei, Winston Churchill, care a trăit până la 90 de ani, a fost înmormântat cu onoruri, în 1965, în domeniul său din Anglia. Dar el se retrăsese din viața politică cu peste zece ani înainte. Roosevelt a murit în aprilie 1945, literalmente în ajunul capitulării Germaniei hitleriste. Stalin i-a supraviețuit aproape opt ani. Omenirea, sfârșită de un război fără precedent, urmărea cu încordare fiecare mișcare a lor, ascultându-le cu luare aminte fiecare cuvânt. Așa încât, era firesc ca în cursul desfășurării ei, Conferința de la Teheran să atragă privirile întregii omeniri. Hotărârile primei întâlniri dintre „cei trei mari” erau așteptate nu numai de popoarele Europei înrobite, ci și de statele „axei”. În momentul acela, soarta civilizației, viața generațiilor viitoare depindeau în mare măsură de capacitatea celor trei conducători ai alianței antihitleriste de a acționa în comun.

La 28 noiembrie 1943, la Teheran s-au întâlnit pentru prima oară trei oameni, ale căror nume au intrat temeinic în istorie: I. V. Stalin, F. D. Roosevelt, W. Churchill. E greu de găsit oameni mai deosebiți între ei ca aceștia.

Fiecare dintre cei trei șefi de state avea concepțiile lui asupra istoriei și viitorului omenirii. Fiecare își avea idealurile și convingerile lui. Dar independent de acest lucru, logica luptei împotriva dușmanului comun i-a reunit la Teheran, unde au adoptat, de comun acord, hotărâri importante...

În această lucrare un loc important se acordă lui Stalin ca unul dintre principalii participanți la grupul „celor trei mari”, conducătorul delegației sovietice la Conferința de la Teheran. Dar cititorul nu trebuie să vadă în acest lucru o încercare de a aprecia rolul lui Stalin în general. Autorul nu a intenționat nimic de acest gen, cu atât mai mult cu cât a fost vorba despre o perioadă de timp foarte limitată, conferința durând doar patru zile. După cum semnatarul acestor rânduri n-a urmărit nici să facă o caracterizare completă a participanților la această întâlnire sau să schițeze portretele lor politice, lucrarea de față nefiind un studiu istoric. Ea nu pretinde nici să analizeze Conferința de la Teheran și problemele discutate acolo. Paginile care urmează trebuie privite ca memoriile unui martor ocular, care a îndeplinit, de altfel, extrem de modestul rol de translator.

De la Moscova la Baku

Correspondența dintre Stalin, Roosevelt și Churchill despre întâlnirea ce urma să aibă loc între ei a durat o lungă perioadă. Toți trei recunoșteau necesitatea și importanța unei întâlniri personale. De altfel, în perioada despre care este vorba, adică în toamna anului 1943, în mersul războiului împotriva Germaniei hitleriste se conturase o cotitură evidentă în favoarea aliați-

lor. De aceea nu numai considerente de ordin militar ci și politic impuneau o întâlnire între cei trei conducători ai alianței antihitleriste, pentru a dezbate și pune de acord acțiunile comune ulterioare și pentru a face schimb de opinii asupra organizării postbelice.

În general, toți se pronunțau în favoarea unei întâlniri. Dar problema locului unde ea urma să aibă loc ridică dificultăți serioase. Stalin prefera ca conferința să se țină cât mai aproape de teritoriul sovietic, argumentând că ope-

afară; ștergătorul care alerga pe sticlă, zbatându-se convulsiv, nu putea face față fulgilor de zăpadă și bucățelelor de gheață.

Din cauza întinericului nu ne puteam da seama dacă mai aveam mult de mers până la aeroport. La un moment dat, însă, mașina coti prudent de pe șosea la dreapta, apoi la stînga, și brusc, îndărătul unui troian uriaș văzurăm cubul cenușiu, cufundat în beznă, al clădirii aeroportului Vnukovo. Când ZIS-ul stopă în fața intrării mai rămăsese doar 15 minute până la decolare.

Deși era noapte, holul gării aeriene, viu luminat, era destul de aglomerat. După îndeplinirea formalităților, am ieșit pe pistă. Motoarele unui „Douglas” începuseră să duduie.

Elicele alungau fulgii tari de zăpadă care se înfingeau, ca niște ace, în obraz. Am urcat în avion. Jumătate din cabină era tixită cu lazi. Numai partea din față era mai liberă. Banca de metal rabatabilă era acoperită de chiciură. Vă

Un haos de domeniul fantasticului : Stalingrad 1943...

rațiile militare active de pe frontul sovieto-german nu-i permiteau, în calitate sa de comandant suprem al armatei, să se îndepărteze pentru multă vreme de Moscova. La rândul său Roosevelt invocă constituția americană, care nu-i îngăduia, ca președinte, să lipsească vreme îndelungată din Washington. În schimb Churchill, care mai fusese până atunci la Moscova, se arăta dispus să se întâlnească oriunde.

Întorcându-mă la sfârșitul lunii noiembrie la Moscova dintr-o scurtă deplasare, am aflat că această controversată problemă fusese rezolvată, fiind ales ca loc de întâlnire Teheranul. Delegația sovietică și părșise Moscova cu trenul.

În vremea aceea eram consilier și mă ocupam de relațiile sovieto-americane în cadrul Comisariatului Poporului pentru Afacerile Externe. Cum cunoșteam bine limba engleză, mi se încredințase misiunea de translator la conferință. Ca să ajung din urmă delegația noastră trebuia să plec cu avionul, așa încât în noaptea de 26 spre 27 noiembrie am părăsit Moscova. Împreună cu mine călătorea și profesorul A. F. Miller, expert în problemele Orientului Apropiat.

Pe șoseaua care ducea spre aeroport viscoale. Era o noapte întunecoasă — să-ți viți degetele în ochi, nu altceva — și mașina noastră, un „ZIS-101” mare și greoi, înainta încet. Conform asprelor legi ale camuflajului, farurile erau acoperite cu o pânză neagră. Razele care se strecurau prin micile orificii abia de luminau o mică porțiune de drum. Cu fața aproape lipită de parbriz, șoferul scruta cu luare aminte marginile șoselei ca să nu răstoarne mașina în șanț. Din când în când ZIS-ul trebuia totuși oprit. Șoferul cobora din cabină și ștergea cu grijă parbrizul pe din-

închipuiți cât de frig era. Când m-am așezat, spatele mi s-a lipit de corpul metalic, învelit și el cu gheață. După decolare, s-a dat drumul la căldură, dar n-a fost mai bine, căci aerul fierbinte venea de sus, așa că la cap ne era cald, iar picioarele ne tremurau de frig.

Avionul zbura, așa cum se obișnuia în timpul războiului, jos, chiar deasupra pădurii: se ferea de avioanele de vânătoare germane. Cabina nu era luminată, și prin hublouri priveam cîmpia acoperită de zăpadă și porțiuni întunecate de pădure. În zori am făcut escală pe un aerodrom militar din stepă. Pe la amiază veni la noi comandantul navei aeriene, care ne spuse:

— Peste câteva minute vom zbura deasupra Stalingradului. Vom fi la mică înălțime, așa încât veți putea vedea ce a mai rămas din oraș...

Ne-am lipit de hublouri. Mai întâi se iviră niște căsuțe răzlețite prin zăpadă, după care începu brusc un haos de domeniul fantasticului: resturi de ziduri, schelete de clădiri pe jumătate distruse, mormane de cărămizi și piatră, țevi. Toate acestea se înălțau în zig-zaguri alb-negre, deasupra pustiului acoperit de zăpadă. Nu trecuse nici un an de când viltoarea cumplită a războiului bîntuise orașul, lăsînd în urma ei numai ruine. Dar acum se și puteau observa primele semne de viață. Pe zăpadă se zăreau figuri întunecate de oameni, ici-colo se înălțaseră clădiri noi. Orașul reînvia, în el începea să bată pulsul vieții. Se termină însă perimetrul Stalingradului și din nou sub aripa avionului începu să se întindă un peisaj monoton, lipsit de viață. Pe alocuri se zăreau schelete ruginite de tancuri și mașini germane. M-am depărtat de hublou, mi-am ridicat gulerul paltonu-

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj,
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj-reportaj |

lui, mi-am strîns picioarele sub mine cu speranța zadarnică de a mă încălzi și am ațipit.

Am ajuns la Baku tirziu seara. Acolo era cald. Pe aeroport am fost întâmpinați de agentul diplomatic al Ministerului de Externe în Azerbaidjan și de reprezentanți ai autorităților locale. Am pornit spre oraș cu „Chevrolet”-ul vechi, albastru închis al agentului diplomatic. Șoseaua îngustă trecea printre pădure de sonde, în aer se simțea un iz cald și parcă plăcut de țigări, care sădea în suflet calm, mulțumire, ba chiar tihnă. Dar toți știam că locuitorii Baku-ului munceau cu încordare zi și noapte, ca să asigure țării combustibilul atât de necesar pentru cîștigarea victoriei. Și se achitau cu cinste de această misiune. În perioada cea mai grea a războiului, când hitleriștii se apropiaseră de Volga și de poalele munților Caucaz, petrolul din Baku era expedit neîntrerupt ca să satisfacă necesitățile frontului și spatelui frontului.

Am poposit la hotelul „Baku”, într-o cameră confortabilă și cu apă caldă, lucru deosebit de plăcut, căci la Moscova, în primii ani de război, nici măcar clădirea Ministerului de Externe nu era încălzită. Lucram în palton și dormeam în subsolul clădirii de pe Kuznețki Most, care era folosit și ca adăpost în timpul bombardamentelor. Dar acolo era cumplit de frig, așa încât înainte de culcare răzuam promoroaca de pe zidurile de cărămidă.

Discuție cu un expert

La Baku trebuia să rămînem o singură noapte, a doua zi dimineața urmînd să plecăm spre Teheran. După frigul pătrunzător din avion era plăcut să poți face o baie caldă. Ne-am bărbierit și am coborît în restaurant să cinăm. Spre uimirea noastră însă, am constatat că acolo se puteau comanda fără cartelă aperitive, șarlic și multe alte mîncăruri din cuprinzătoarea listă de bucate. Oberchelnerul ne-a explicat curînd misterul: dificultățile de transport nu îngăduiau ca produsele alimentare din Transcaucazia să fie expediate într-altă parte. După cum, din cauza numărului mic de frigider, ele nu puteau fi nici păstrate multă vreme. Așa încât în restaurante se vindea totul fără cartelă. De altfel și pe piața colhoznică produsele alimentare erau relativ ieftine, încît populația din Transcaucazia nu știa ce sint lipsurile. După această explicație, atît eu cît și Anatoli Filipovici Miller am început să ne ospătăm cu conștiința împăcată.

Nu-l cunoscusem pînă atunci pe profesorul Miller. Auzisem, e adevărat, vorbindu-se despre el ca despre un mare specialist în problemele Orientului și îi citisem lucrările. În avion tăcusem aproape tot timpul. Dar acum am început să vorbim. Anatoli Filipovici mi-a spus că abia în ajun aflase despre călătoria și despre locul unde urma să aibă loc întâlnirea „celor trei mari”. Dar nu știa exact ce rol va avea acolo.

— Probabil — observă el — că vor trebui dezbătute și problemele Turciei. Orientul și mai cu seamă Turcia sînt specialitatea mea. Cred că în această privință aș putea fi de folos.

Eram absolut de aceeași părere.

V. Berejkov

(Va urma)

CINEMA

Ce am văzut și ce n-am văzut la „Lenfilm“

„Lenfilmul“ are astăzi trei vedete: „Gradul de risc“ (abia terminat), „Cadavrul viu“ (aproape terminat) și „Regele Lear“ (abia început). „Gradul de risc“ este o izbutită opera prima a unui tânăr regizor de 30 de ani, Iuri Averbah, de profesie medic. Filmul, care merită o tratare separată, are la bază o povestire în bună măsură autobiografică a celebrului specialist în chirurgia cordului Nikolai Amosov, intitulată „Gînduri și inimă“.

Discuția cu Iuri Averbah, puțin „tînăr furios“, impetuos, cu capul plin de idei și de proiecte, a pornit de la această întîlnire medicală.

Alla Demidova

— Fără „Gînduri și inimă“ ai fi fost azi aici?
 — Aș fi fost. Mai făcusem înainte două scurt-metraje. Iar cartea lui Amosov n-am descoperit-o eu, ci Iuri Gherman, care i-a iubit pe medici și a scris mult despre ei. El a recomandat-o spre ecranizare. Mie mi s-a propus să scriu scenariul și l-am scris, nu fiindcă eram în materie, ci fiindcă sînt convins că tot ce se scrie poate fi transpus pe ecran.

— Viitorul literaturii sînt, se pare, aforismele — sînt singurele care nu pot fi ecranizate“, spunea umoristul polonez Gabriel Laub.

— Ba și aforismele pot fi ecranizate, numai că pentru asta trebuie inventat

un cinematograf special. Ca și pentru Dostoievski.

— Pîriev n-a inventat un cinematograf special; s-a descurcat foarte bine și cu cel obișnuit.

Averbah tace într-un fel nedefinit.

— Și cum trebuie să fie cinematograful special?

— Nu știu. Cînd am să-l ecranizez pe Dostoievski — fiindcă am de gînd — am să văd.

— Atunci cum vezi cinematograful viitorului sau viitorul cinematografului?

— În întoarcerea la secolul 19. Ador literatura secolului 19 și cred că cinematograful viitorului are nevoie de concentrarea, de precizia, de puterea ei de delimitare.

— Îți place să-ți faci singur filmele?

— Nu țin neapărat; cred chiar că n-am să mai scriu scenariu. În felul acesta viziunea regizorală e mai proaspătă.

— La ce lucrezi acum?

— La un film oarecum de familie. Scenariul l-a scris soția mea, în colaborare cu soțul actriței Alla Demidova, care va interpreta rolul principal. Este o actriță formidabilă, inteligentă, sensibilă, cu un diapazon larg de mijloace de expresie, cu o plastică uimitoare.

— Se vede că îți iubești actorii...

— Dar sînt pentru primatul absolut al regizorului, pentru încrederea absolută în el.

— În orice caz, „Gradul de risc“ nu te arată ca pe un dezintegrator al personalității actorilor, nu-i goleşti de propriul lor conținut, ca Bresson.

— O, îl admir foarte mult pe Bresson.

— Sper că nu de asta.

Averbah rîde.

— Eu sînt mai generos, le dau o anumită libertate.

— Ai preferințe pentru un anumit gen de filme?

— Nu. Aș vrea să-mi încerc puterile în toate genurile, inclusiv western-uri și filme polițiste.

— Regia de teatru nu te tentează?

— Aș pune cu plăcere în scenă cîteva piese, de exemplu „Pădurea“ de Ostrovski sau „Zilele Turbinilor“ de Bulgakov. Ți-aș explica de ce anume aceste piese, dar e o poveste prea lungă.

— Îți urez succes.

— Mulțumesc.

A doua vedetă, „Cadavrul viu“. Ca și la „Mosfilm“ — sus, jos, la dreapta, la stînga, pînă ce ajung în dreptul unei uși pe care un bec roșu, aprins, o ține ferecată. Îndărătul ei urmează să văd o scenă din „Cadavrul viu“. O singură scenă. Mai mult nu se poate, filmul se află în faza de post-sincron. În sfîrșit, becul se stinge și regizorul Vladimir Vengherov ne primește.

Am noroc. Ni se prezintă o scenă-cheie a filmului: scena procesului. Îi văd pe aproape toți protagoniștii: Fedea Protasov (Alexei Batalov), Liza (Alla Demidova), Karenin (O. Basilașvili), Mașa (Svetlana Toma), Petușkov (I. Smoktunovski). Scena are o mare tensiune dramatică — și chiar dacă n-mi permite să-mi fac o părere asupra întregului film, mă lasă să întrevăd o transpunere serioasă a binecunoscutei piese tolstoiene.

Vengherov evită să vorbească despre film.

— Ce am avut de spus, am spus acolo.

Aflu că intenționează să ecranizeze o nuvelă a lui Tolstoi („Romanele au fost epuizate“), dar încă nu s-a fixat asupra ei. Se interesează de cineștii români pe care i-a cunoscut cu ocazia unei vizite în țara noastră și a activității comune în juriul festivalului filmului de la Mamaia.

Cu a treia vedetă, „Regele Lear“, nu pot lua contact. Grigori Kozințev s-a îmbolnăvit de gripă și filmările s-au întrerupt. Gripa manifestă o nefastă preferință pentru artiști. Pe Alexei Batalov și Iulia Borisova nu i-am văzut din același motiv. Regret nespun că ratez marea ocazie de a-l urmări pe Kozințev la lucru. Informațiile pe care le capăt nu fac decît să-mi sporească părerea de rău. Se anunță un film mare. Despre interpretul regelui Lear, actorul estonian Juri Jarvy, Kozințev a spus: „Fața lui a concentrat toată durerea intelectualității europene“.

La plecare trec pe lîngă un bărbat care duce de mînă o fetiță adorabilă de vreo trei ani. Pe el nu-l bag în seamă, toată atenția e atrasă de copil. Pe urmă însă aflu: el era Smoktunovski. La Moscova nu l-am putut vedea, era în altă localitate unde se filmau exteriorile la „Ceaikovski“. La Leningrad sosisse de cîteva ore și a dat și pe la studio să-și ia salariul (tocmai era zi de plată). În aceeași seară s-a întors la Moscova.

Iulia Scutaru

— Grăbiți-vă, fraților, miine e premieră!

Din plictiseală

În fiecare zi, la ora patru, un tren oprește în gară două minute. Aceste două minute sînt unica distracție pentru localnici, care le așteaptă ca pe un adevărat spectacol. Soția șefului de gară scoate special un scaun și se instalează ca la teatru; soțul ia loc la stînga ei, subșeful la dreapta, iar ceva mai încolo, la o distanță respectuoasă, acarul. În fine, trenul își face apariția îngrind cerul cu fumul gros al locomotivei. În culmea fericirii „spectatorii“ de pe peron încep să devoreze cu ochii reprezentația întrezărită prin ferestrele compartimentelor. Iar după ce trenul pleacă, comentează încă multă vreme fiecare scenă. Și așa zi de zi, lună de lună. O viață de plictiseală și monotonie.

Numai că oamenii aceia mai au și o altă față, mult mai puțin inofensivă. Fără scrupule, ca să-și omoare plictisul și să se amuze, ei o împing la sinucidere pe bucătăreasa Arina, călcînd în picioare dragostea acestei femei urite și bătute de soartă pentru acar. Îi închid pe amîndoi într-un beci, organizează un simulacru de nuntă și se distrează pe seama lor frenetic și monstruos.

Noaptea, cînd toți dorm, Arina pune capăt vieții ei chinuite, spînzurindu-se. Ancheta va stabili că suferea de ipohondrie. După ce o înmormîntează în stepă, oamenii de la gară vor reîncepe să trăiască două minute pe zi, copleșiți de plictis, de căldură și de singurătate.

Asta-i tot ce se întîmplă în schița lui Gorki „Din plictiseală“, pe care regizorul Artur Voitețki a ecranizat-o la studioul „Dovjenko“ din Kiev. În acest nou film ucrainean se întrec trei virtuozii: Maia Bulgakova (Arina), Liudmila Șagalova (soția șefului de gară) și Vsevolod Sanaev (acarul).

TEATRU

Rabelais și Barrault

Orice nou spectacol al lui Jean-Louis Barrault este un eveniment în viața teatrală a Parisului. Și la fel a fost socotită și ultima-i premieră, „Gargantua și Pantagruel“, după celebrul roman al lui Rabelais, prezentată în sala de sport Elisée-Montmartre.

Ideea acestei dramatizări îl urmărea pe regizor de trei ani, cînd a propus scriitorului Marcel Aimé, mare cunosător al lui Rabelais, să scrie textul, dar Aimé n-a putut accepta, fiind bolnav. Și Barrault s-a apucat singur de treabă.

Pe măsură ce lucra, găsea tot mai multe rezonanțe ale idelilor scriitorului în propriile lui căutări creatoare, astfel încît la sfîrșit a putut declara: „Spectacolul după Rabelais este manifestul meu, expunerea convingerilor mele“.

Marele umanist din secolul al XVI-lea ne învață să acceptăm viața așa cum e, fără să ne speriem de laturile ei neplăcute, ne învață s-o trăim demn, să știm că bucuria înseamnă sănătate. Este și poziția pe care o apără Barrault în artă, căci marele artist e împotriva pesimismului și a experimentărilor

lipsite de viabilitate ale teatrului formalist:

— În teatru trebuie să urmărești ceea ce li unește pe oameni, nu ceea ce îi desparte. Există o permanență umană, ei trebuie să i ne adresăm.

Evident, episoadele nemuritoare opere a lui Rabelais au fost selecționate de autor conform cu vederile lui, dar spectacolul în ansamblu este fidel spiritului rabelaisian, adică radiază lumină, veselie, optimism, încredere în om și în rațiunea lui.

L. Jukova

PORTRET

Fata de la răscruce

Larisa Lujina a debutat în filmul „Casa de la răscruce“, iar acest prim rol i-a adus o popularitate fulgerătoare. Nu era actriță, nici nu se gîndea să devină. Lucra la Casa de modă din Tallin și de acolo a trecut direct pe platou, unde a adus o frumusețe stranie, cu pomeți mongoloizi, ochi gînditori și o sensibilitate cu totul ieșită din comun. În filmul lui Stanislav Rostofski ea a interpretat un personaj de o mare noblețe. Eroina rămîne singură într-o

casă scăpată întreagă, ca prin miracol, la o răscruce de drumuri bătută de toate vînturile războiului, pentru că acolo se va înapoia iubitul ei. Casa și fata de la răscruce devin astfel simboluri ale rezistenței, ale fidelității, care înving toate vicisitudinile...

După aceea actrița a fost mult solicitată, nu numai de regizori sovietici (amintim apariția ei realmente de neuitat în personajul poetic al fetei cu floarea soarelui din filmul „Omul merge după soare“ al lui Mihail Kalik) ci și de studiouri străine. Pentru dublul rol — al mamei și al fiicei — din filmul german „Oameni și ani“, ea a fost decretată de public „cea mai bună actriță a anului 1967“. În 1968 a început un nou film în R.D.G.

arta
 ca arta arta a.
 arta arta arta a
 arta arta arta arta
 arta arta arta arta arta
 ta arta arta arta arta ar
 arta arta arta arta arta
 ta arta arta arta arta art
 arta arta arta arta arta

JAPONIA

Hiroshima — oraș tânăr, modern...

— Așteptați prea mult de la această călătorie — mi s-a spus la Tokio, înainte de a pleca spre Hiroshima. Hiroshima este astăzi un oraș complet nou. Străzile lui nu mai amintesc deloc de cumplita tragedie, în afară doar de ruinele singurei clădiri păstrate așa cum a rămas după explozie. Chiar și umbra omului de pe trepte, despre care ați auzit, probabil, vorbindu-se mult, acum aproape că nu se mai vede, deși e conservată sub sticlă. Hiroshima e un oraș tânăr, modern...

Ajung la Hiroshima dimineața. Deasupra străzilor fumegă o ceață alburie, prin care deslușesc totuși, în piața centrală, o fântână zveltă ca un arbore tânăr și copacii din parcul amenajat de curînd, mlădioși ca jeturile de apă ce fîșnesc din fântîna arteziană.

Da, Hiroshima e, într-adevăr, un oraș nou, modern — îmi spun în timp ce privesc clădirile înalte, împietrițate cu reclame și podul pe care circulă cu viteză mașini de diverse culori. Și cu toate acestea, totul amintește de tragedia trăită. Totul.

Străzile drepte și late au fost construite pe un loc unde nu rămăsese nici o clădire. În liniile geometrice ale arterelor se deslușește ceva artificial, ai senzația că au fost trasate într-un pustiu, că nimic nu le-a stat în cale — nici o meandru, nici o fundătură liniștită cu o căsuță veche, iar lângă ea un pin de mărimea unei flori de cameră, un copăcel delicat miniatural, dar care amintește prin fiecare linie a trunchiului și coroanei sale bogate contururile unui pin uriaș.

Nimic din toate acestea.

Clădirile noi, curate, se înșiră în lungul unor trotuare și ele noi, curate. Dar nu poți uita pe ce fel de pământ au fost durate; un pământ rănit, crispat de durere, zgâlțit de convulsii unei explozii care a semănat pretutindeni moarte.

Se spune că pietrele Hiroshimei nu uită. Și într-adevăr, așa este. Dar în oraș nu te gîndești atît la pietre, cît la locuitorii săi, care își amintesc absolut totul.

La Tokio sau Osaka, cînd aduceam vorba despre tragedia Hiroshimei, îmi dădeam seama că interlocutorii mei căutau să evite subiectul. Poate că nici locuitorii Hiroshimei — îmi spuneam de aceea — nu vor să-și amintească despre el. Tăria sufletească a omului are și ea limite; cei care au

trecut prin grele încercări nu suportă ușor să li se scurme cele mai adînci cute ale memoriei. Totuși, cum să vizitezi Hiroshima și să nu auzi un martor ocular vorbindu-ți despre tragedia ei? Să plec din oraș numai cu informațiile date de cărți, monumente și pietre?

S-a întîmplat însă altfel. ...Cea care a văzut totul cu propriii ochi se află în fața mea; ne despart doar o măsuță joasă și o floare albastră, necunoscută, așezată într-o vază. Interlocutoarea mea e o femeie cu o figură delicată și blindă, cu mișcări grațioase. Deși îmbrăcată în veșminte europene, e japoneză din cap pînă în picioare. Se numește Kimiko Takeuti. Iată relatarea ei exact așa cum am notat-o.

Kimiko Takeuti locuia împreună cu

Singura clădire conservată așa cum a rămas după explozie...

trei copii mici într-o suburbie a Hiroshimei. Soțul ei era în armată, tatăl și mama locuiau în centrul orașului. Deși aviația americană nu bombardase pînă atunci Hiroshima, zi și noapte se dădea alarmă aeriană, încît Kimiko tremura de teamă pentru viața copiilor. Și în noaptea aceea dormise prost. Dimineața se sculase devreme și se apucase de treburi pe lângă casă. La un moment dat se dădu alarma și ea văzu trei avioane americane brăzdînd cerul. Cum copiii mai dormeau încă, îi trezi, strînse așternutul, dar nu izbuti să ajungă în adăpost că alarma aeriană și încetase, iar dînsa își spuse că, probabil, fuseseră tot avioane de recunoaștere.

Era o zi însorită și caldă, soarele strălucea puternic; Kimiko pregătea micul dejun pentru copii... Deodată totul în jur fu învăluit într-o lumină de o strălucire inimaginabilă, de parcă soarele s-ar fi desprins de per și s-ar fi prăbușit pe casa ei. Nu-și mai amintește dacă a auzit o explozie sau nu, știe doar că toată clădirea a fost zguduită din toate încheieturile, ca la cutremur, că geamurile, sparte, se revărsau pretutindeni ca o ploaie și că a luat copiii de mînă și a fugit în stradă. Spre cer se înălța un nor încărcat cu vîlvătăi, de o culoare indescrisibilă, nu știe cîtă vreme a rămas acolo, încremenită. La un moment dat pe lângă ea au început să treacă oameni cu haine zdrențuite, dintre care mulți erau răniți sau aveau pe trup arsuri puternice. Erau locuitori de la periferia Hiroshimei; Kimiko îi întrebă ce se întîmplase, dar nimeni n-o putea lămuri. Fugarii spuneau doar că se produsese o explozie, după care un incendiu cuprinsese tot orașul; din văzduh se cernea o ploaie neagră, grăă ca uleiul, dar fără să aibă mirosul acestuia; picături negre se așezaseră

pe pietre, pe frunze, iar apa din rîu căpatase culoarea cernelei negre.

Deși nu știa nimic despre soarta părinților, Kimiko se temu să-și lase copiii singuri și plecă la Hiroshima abia peste cîteva zile. Dar ceea ce văzu acolo, unde cu numai cîteva zile înainte fusese un zgomotos oraș cu 250 000 de locuitori, nu va uita niciodată, așa cum nu va putea uita trupul ars al mamei, descoperit printre ruine și chipul chinuî de suferință al tatălui muribund, pe care avea să-l găsească într-un spital cu numai o oră înainte de a muri.

Nu intervin ca s-o opresc, după cum nu îndrăznesc s-o rog să povestească mai departe. Dar Kimiko continuă să vorbească.

După terminarea războiului a început să caute copii orfani din Hiroshima, cu intenția să-i ajute să-și facă un rost în viață. În felul acesta a dat sprijin unui număr de peste 80 de orfani, îngrijindu-i pînă cînd s-au făcut mari. De atunci au trecut 23 de ani, copiii au început să lucreze, au devenit independenți; unii dintre ei și-au întemeiat chiar familii, au copii. Kimiko Takeuti a scris și o carte, intitulată „Ziua în care cocorii își iau zborul”, consacrată orfanilor din Hiroshima, care au devenit oameni maturi...

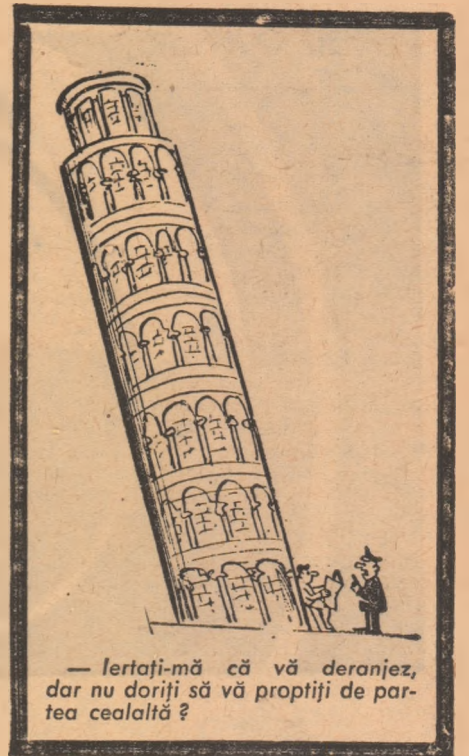
Tatiana Tess

KENYA

Expediție în Africa

Zarurile au căzut: plecăm în Africa. Totul e pregătit, ni se alocă banii necesari expediției, restul depinde de inițiativa noastră. Conducerea expediției mi-a fost încredințată mie. Membrii ei au între 36 și 60 de ani. Cu excepția lui V. V. Belousov, nici unul dintre noi n-a mai lucrat pînă acum în Africa.

După părerea mea, pînă și organizarea unei expediții este un lucru plăcut, atractiv. Alegerea aparatului științific, echipamentului, corturilor, sacilor de dormit și a îmbrăcăminții pentru Africa, totul stîrnește discuții aprinse. Cum se va comporta sub soarele ecuatorial echipamentul nostru, construit pentru o climă temperată? Ce medicamente să luăm cu noi și, în genere, avem astfel de medicamente? Trebuie să spun că, aflînd despre expediție, cunoștii se luau parcă la întrecere ca să ne sperie. „Știi că în Africa trăiește cel mai cumplit șarpe — cobra care scuipă? Ea își aruncă veninul de la o distanță de 2—3 metri; în cîteva minute victima moare în chinuri groaznice...” m-a întrebat un prieten. „Dar știi că dacă ai să fi atacat de termită n-o să rămînă din tine decît scheletul bine curățat de carne, tocmai bun ca să fie expus într-un muzeu de antropologie?” — m-a întrebat ironic un altul. „Nu știi că în Africa există bacili sau viruși care se dau în vînt după materialele sintetice și într-o bună zi ai să te trezești gol-gol?” — m-a luat în primire un al

— Iertați-mă că vă deranjez, dar nu doriți să vă proptiți de partea cealaltă?

Ambalarea materialelor ne-a dat multă bătaie de cap. Parte din ele au fost împachetate în saci, parte în lăzi. Printre ele se aflau obiecte fragile: pelicule de film și medicamente, care nu suferă umezeală și oscilațiile de temperatură încît trebuiau împachetate cu multă grijă. Anunșasem că vom avea de transportat cu avionul 1 200 kg de materiale. Dar după ce le-am strîns pe toate în depozit am constatat că dacă nu ne vom limita la strictul necesar vom depăși cu mult această cifră. ...În sfîrșit, iată-ne la Nairobi, capitala Kenyei. În primul rînd trebuie să rezolvăm trei probleme și anume să găsim o clădire pentru baza expediției, să închiriem automobile și să cumpărăm alimente și echipamentul tropical necesar. Mîine e sîmbătă; instituțiile lucrează numai pînă la 12, așa încît nu vom putea realiza mare lucru.

Dimineața facem prima vizită la bancă. Barkley Bank, una din cele mai mari bănci engleze, are o vastă rețea de filiale în întreaga lume. Numai la Nairobi are 12 birouri, dintre care cel mai mare e pe Queen's-Way. Pornim într-acolo. Un funcționar amabil, un indian, ne explică amănunțit cite feluri de conturi am putea deschide la banca unde lucrează. Krasnov și cu mine ascultăm atenți încercînd să înțelegem ceva. Dar toate cunoștințele noastre despre sistemul bancar se limitează la fînturi de amintiri din cursul de economie politică capitalistă pe care l-am audiat la facultate acum 15 ani. În cele din urmă contul e completat, ni se dă un cec, ni se explică cum trebuie să procedăm ca să nu fim trași pe sfoară și ni se repetă că sintem întotdeauna bine veniți la bancă. În sfîrșit, ceva pe înțelesul nostru.

„Ibbo et comp.” e una din cele mai mari firme de închiriat automobile din Nairobi, cu birourile pe Kenyatta Ave-

Oaspeți nelipsiți pe autobuzele cu turiști. (În grădina zoologică de lângă Nairobi)

treilea. „Există un pește, pyranha...” „Nu trăiește în Africa” — l-am contrazis bucuros. „Ei dacă nu sînt pești, atunci sînt crocodili” — nu s-a dat bătut binevoitorul meu prieten. Apoi am înțeles că cu toții ne invidiau teribil și încercau să compenseze acest sentiment cu plăcerea de a ne înfricoșa.

nue. Dl. Ibbo e bucuros să facă cunoștință cu noi. Firma lui își pune la dispoziție serviciile în special vinătorilor care vin în Kenya. Cel fel de ma-

A. Kapița

(Continuare în pag. 11-a)

globul
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

COSTACHEL GUDURĂU — Pitești: 1) Da, într-adevăr Sigmamicina se află în fruntea antibioticelor indicate în tratamentul uretritelor stafilococice (dispariția secreției în 85 la sută din cazuri). Dacă n-o puteți însă procura, vă indicăm alte câteva antibiotice cu efecte sensibile apropiate: Oxitetraciclina, Tetraciclina, Clortetraciclina, Spiramicina, Eritromicina etc. 2) Faceți-vă un examen coprologic și un tuseu rectal, deoarece pruritul anal se poate datora fie oxiziurilor, fie unei prostatite.

SILVANA PLENESCU — Brașov: Pentru sterilizarea focarului micotic, vă recomandăm timp de 15 zile irigații vaginale cu ceal de muștel și bicarbonat de sodiu 20 la sută, după care introduceți profund ovulele cu Mycostatin (sau Stamicin). Tratamentul se face de două ori pe zi. Asociați și tratamentul pe gură, luând 4-5 tablete Stamicin/zi timp de 10-15 zile.

D. D. B. — București: Nu este o boală venerică infecțioasă. Sint probabil vegetații veneriene. Pentru diagnostic și tratament consultați un dermatovenerolog.

M. P. — Timișoara: Tratamentul este complex și de lungă durată. Faceți lunar câte 10 fiole stricnină 0,002 g s. c. asociat cu vit. E, 0,01 i. m. Paralel vit. P.P. 2 tab./zi și Glutarom 6 tab./zi (ambele la mese). În celelalte 20 de zile, 15 injecții l. m. (zilnic 1 fiolă) cu Folcisteină. Repetați 6-8 luni.

CRISTESCU C. — Văleni (Huși): Citiți răspunsul dat mai sus sub M. P. — Timișoara. În plus, Folcisteină conform indicațiilor din prospectul ce însoțește preparatul.

ROMAN — Cluj: Sint fenomene nevrotice, care nu au legătură cu vreun „focar” (felicitări totuși pentru desen). În cazul dv. cel mai bun tratament este autosugestia, convingerea că nu aveți nimic. Pentru susținerea psihoterapiei, tonice nervoase: Fosfobion 15 fiole lunar urmate de vit. B₆ și B₁₂ (câte 1 fiolă la 2 zile în celelalte 15 zile) și eventual tranchilizante (Napoton sau Meproamat 2-3 cpr./zi).

R. Q. — Rimnicu-Vilcea: 1) Urmările sint greu de prevăzută. 2) În nici un caz nu vor fi urmări genetice. 3) Potența poate fi normală, insuficiența sexuală nu e o regulă.

CRĂCIUN M. — Galați: 1) Pentru soția dv. Emetiral 3-4 drajeuri/zi și injecții cu ADC 1 fiolă/zi 15-20 zile. 2) Pentru dv.: Hidrazidă I N. 4 tab./zi în 2 prize asociat cu 2 draj. Electovit timp de o lună și Glutarom 6 drajeuri/zi în 3 prize 2-3 luni.

DORA — București: La întrebările dv. din cele două lungi scrisori vă vom răspunde cu un citat (nu atât de lung) din Stefan Zweig, motto-ul la romanul „Suflete zbuciumate”. „Există două soiuri de compătimire, unul plin de slăbiciune și sentimental, care de fapt nu e altceva decât nerăbdarea inimii de a se elibera cât mai repede cu putință de penibila înduioșare în fața nenorocirii altuia, așadar o compătimire care nici măcar nu este compătimire, ci doar o apărare instinctivă a propriului suflet în fața unei suferințe străine. Și un altul, singurul demn de luare în seamă — compătimirea nesentimentală, dar creatoare, care știe ce vrea și este hotărâtă să îndure totul, cu răbdare și compasiune, până la capătul puterilor ei și chiar mai departe”. Orice comentarii credem că sint de prisos!

ELENA PETRESCU — Birlad: 1) Citiți articolul „Hipertensiunea arterială la virstnici” publicat în nr. 5 al revistei noastre. 2) Într-adevăr, timpul de coagulare este foarte scăzut. Sintem de părere să repetați tratamentul cu Heparină (3 fiole/săptămână) sau cu Trombostop (3 cpr./zi, în funcție de timpul de protrombină). 3) V.S.H. crescut și agravarea durerilor reumatismale ne îndeamnă să vă sfătuim ca, pe lângă Fenilbutazonă, pentru calmarea durerilor reumatice să faceți o cură de antibiotice (Efitard) asociate cu Prednison 6-8 cpr./zi. 4) Impotriva oboselii vitaminizarea cu B₁ (2-3 cpr./zi) + B₆ (2 cpr./zi) + Complex B (6-8 cpr./zi). În limita spațiului disponibil vom căuta să dăm curs sugestiei dv. de a publica un mic dicționar de termeni medicali.

S. N. Reșița: Vă sfătuim să repetați T. S. — T. C. (rezultatele analizelor mai vechi erau bune), după care vă rugăm să reveniți. 2) Pentru combaterea sterilității

există cabinete speciale în cadrul marilor clinici sau policlinici din centrele universitare (de pildă chiar la Timișoara).

RODICA I. — Ploiești: 1) După asemenea „cocteil” de diagnostice, credeți-ne că ne este cu neputință să punem de la distanță un diagnostic de certitudine a leziunii pruriginoase. Deci soluția este consultarea unui dermatolog sau chiar a unui ginecolog, pruritul putând fi simptomul unei insuficiente ovariene de menopauză. 2) În cistita cronică conduita de tratament constă în: regim alimentar lactovegetarian, ceaiuri diuretice, suprimarea alcoolului și a condimentelor, iar ca medicație antibiotice cu spectru larg (Cloramfenicol, Tetraciclina), asociate eventual cu instilații vezicale cu nitrat de argint 2%, băi calde de șezut și administrarea unor calmante (Scobutil) în caz de dureri.

VALENTINA DIN SĂLCIOARA — Niculițel, jud. Constanța: 1) Am primit „rețetele” dv. empirice și vă mulțumim pentru „colaborare”. 2) Nu sistemul de timbrare, ci numai ordinea cronologică a primirii corespondenței, extrem de bogate, constituie singurul criteriu de orientare al „Poștei Medicului”. Iată motivul pentru care vă răspundem și dv. cu atita întârziere.

PĂTRU — Ploiești: Este desigur vorba de o hipertrofie de prostată, frecventă la bărbații virstnici. Dacă tratamentul medical (Testolent, Vitamina E, extractele de prostată de tipul Prostaveron sau Raveron, antibioticoterapia, cateterismul evacuator) nu ameliorează simptomele, singura cale de tămăduire rămâne într-adevăr numai operația.

ESCU — Baia Mare: Fără un examen oftalmologic complex și competent ne este imposibil să vă punem un diagnostic și să schițăm o conduita de tratament. Păreră noastră este însă că tulburările se datoresc nevrozelor astenice, care necesită spitalizarea.

TĂLMĂCEANU IOAN — Sibiu: 1) Cu 1/2 oră înainte de momentul oportun. 2) Dacă compotul de prune uscate, mierea de albine, uleiul de parafină sau banalele supozitoare cu glicerină nu dau rezultate, utilizați unul din produsele acestei largi game de purgative: Sintolax, Purgofen, Lichior purgativ, Laxatin, Fenisan, Cortelax. 2) În combaterea crizelor de angină pectorală, medicamentul cel mai bun rămâne mai departe nitroglicerina. Alte vasodilatatoare: Agozol, Fosfobion, Oxiflavil, Spasmocromona, Tolazolin. Medicamentul cel mai potrivit îl poate stabili însă numai medicul specialist.

ANGHEL SILE — Călmănești: 1) Toate nu sint decât paleative, hotărtoare fiind într-adevăr numai voința dv. Și încă un sfat: căsătoriți-vă. 2) Impotriva acneei, luați un medicament care să favorizeze digestia, de exemplu Magnosulf. După curățire locală cu soluția Protectoderm sau Romazulan, aplicați local Synalar N (se eliberează pe bază de rețetă) sau Decaderm. Rezultate bune au dat și infiltrațiile în comedoane cu sol. de cortizon. 3) În combaterea mătrefei, Bromocetul soluție 1 la sută (două lingurițe la un litru de apă) se pare că dă rezultate mai bune.

DANEȘ — București: După tratamentul instituit deducem totuși că este vorba de un început de otoscleroză. După părerea noastră auzul poate fi recuperat, cel puțin parțial, în urma unei intervenții chirurgicale. Adresați-vă deci serviciului de O.R.L. al spitalului Alexandru Sahia din București.

SIMINA — Com. Sasca Montana, jud. Timiș: Într-adevăr, emfizemul pulmonar cronic, asociat și cu o ușoară insuficiență a inimii drepte, se însoțește adeseori de aceste dureri de tip anginos. Se recomandă: 1. Combaterea factorilor iritanți prin suprimarea fumatului, a băuturilor alcoolice, evitarea frigului și umezelii; 2. combaterea infecțiilor prin cure periodice de antibiotice cu spectru larg (Tetraciclina sau Cloramfenicol 1-2 g/zi, eventual sub formă de aerosol); 3) bronhodilatatoare (Bronhodilatin 2-3 cpr/zi sublingual sau Miofilin 2-3 opr/zi). Reeducarea respiratorie prin gimnastică specială (mişcări expiratorii lente, complete, executate constient și sistematic), eventual analeptice respiratorii de tipul Cordiamin sau Coramin. Vă sfătuim de asemenea să evitați pe cât posibil „marsurile” pe un mare număr de kilometri. 2) Dacă fetița dv. „poate ține pasul”, ei n-au ce să-i strice aceste marsuri zilnice de câte 4 km.

GALLUS

VOPSEȘTE

ȚESĂTURI DIN

MĂTASE, BUMBAC, LÎNĂ, ROCHII, HAINE, BLUZE

1 NEGRU

15 VIOLET

6 VERDE OLIV

18 GRI TOP

3 BLEU VERT

25 CARMIN

ȘI ÎN ORICE ALTE CULORI ȘI NUANȚE

Respectați modul de întrebuințare indicat pe fiecare plic „GALLUS”

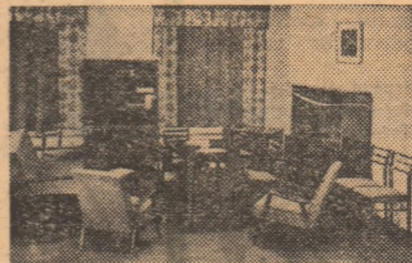
Consultați tabelele de culori „GALLUS”

I PROFIL MAGURA CODLEI

Str. Fabrica Nr. 11 Codlea-Brașov

Telefon 126

PRODUCE

- Sufrageria „Codlea”
- Garnitura „Pal 319”
- Camere de tineret „Lămâița”
- Fotoliu pat M.C.
- Fotolii „Nehoiul”
- Bucătăria „Poiana”

Expediție în Africa

(Urmare din pag. 9-a)

șini ne trebuie? Domnia-sa ne poate recomanda „Land Rover”. „Sint mașini excelente. Prețul? O, asta nu trebuie să vă preocupe, e un preț foarte rezonabil, avantajos pentru ambele părți. Domnii nu doresc cumva ceai sau cafea? Ah, care-i prețul? 2,5 șilingi mila. Scump?! La orice altă firmă ați plătit la fel. Da, da, evident, aveți dreptate, acum e sezon mort, turiștii sint, desigur, dar evenimentele din Orientul Apropiat dăunează comerțului. Văd că domnii sint bine informați. Pentru dv. sint gata să fac un rabat, dar să nu vorbiți cu nimeni la Nairobi despre asta. Nu, nu, domnilor, mai puțin nu se poate. Altminteri lucrez în pagubă. E în ordine, sint bucuros că am ajuns la o înțelegere. Mașinile vor fi dintre cele mai bune. E adevărat, două dintre ele sint acum în safari, dar sper că vor sosi la timp.”

Repartizăm între noi sarcinile. Portofoliul de „ministru al informațiilor” l-l încredințăm lui Evgheni Evghenievici Milanovski, care trebuie să adune

toate hărțile și datele necesare despre regiunea în care vom lucra. Tot el va cumula și funcția de „ministru al sănătății”, urmînd să se îngrijească de completarea farmaciei noastre, de achiziționarea celor mai noi preparate pentru profilaxia antimalarică, de probleme sanitare etc. „Ministerul transporturilor” cu alte cuvinte problema mașinilor, șoferilor, benzinei și muncitorilor, îl încredințăm lui Alexandru Alexeevici Krasnov, care e în același timp și prim locțiitor al „primului ministru”.

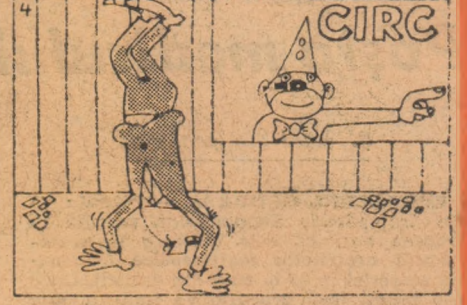
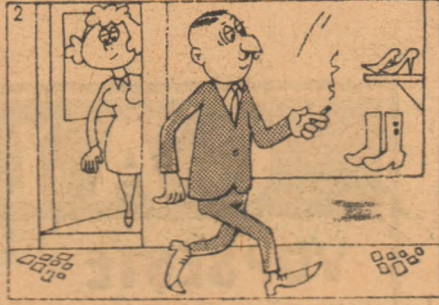
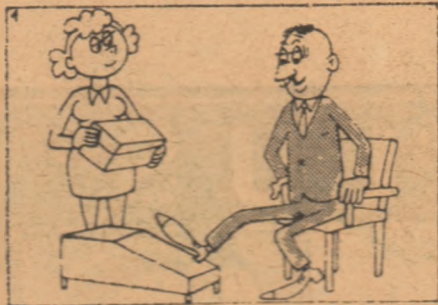
Funcția de „ministru al industriei alimentare” îl revine lui Arkadi Vasilevici Goriacev, care va trebui să cumpere alimente și să completeze proviziile. De pregătirea utilajului, împărțirea sacilor de dormit, a hainelor de protecție și de achiziționarea celorlalte obiecte de care mai avem nevoie se va ocupa siberianul nostru, Nikolai Alexeevici Logacev. Vladimir Vladimirovici va fi „ministru fără portofoliu” sau funcționar cu imputerniciri speciale. Guvernul fiind astfel format, nu mai rămînea decît ca fiecare dintre noi să-și ia în primire atribuțiile..

Reînnoiți abonamentele la

veac nou

Săptămînal în 12 pagini

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. și de către factorii poștali.

O ecuație de gradul întâi

Pe o bancă din parc ședea un băiat. Avea un aer foarte îngrijit. Până și nasul forma un unghi de 45 de grade față de suprafața pământului. Iar ochii cenușii păreau trasați de un geometru.

Lângă banca pe care ședea băiatul se zbuguia o fetiță. Era veselă și zglobie ca o minge roșie cu buline albe. Fetița se opri în fața băiatului și-l întrebă:

— Ce faci?
— Extrag rădăcina pătrată din rădăcina asta, răspunse el grav.
— De ce? se interesă fetița.
— Ca să știu cum arată. Eu vreau să știu tot.
— E plătitor să știu tot, rise fetița.
Băiatul se încruntă.
— În cunoaștere stă puterea. Imi place să lucrez planificat. Întii am absolvit fără frecvență creșa, pe urmă grădinița serală, pe urmă...

— Și cu ce te-ai ales?
— Am învățat denumirea latină a peștilor și am aflat cîte stele sînt pe cer... Ți-am mai spus: eu știu tot.

— Ba nu știi, ba nu știi! țopâi fetița într-un picior. Uite, nu știu cum mă cheamă!

— În schimb știu că pe mine mă cheamă Prokofii, obiectă băiatul.
— Prokofii! pufni fetița. Poate Proșka?

— Ba nu, Prokofii Ivanovici.
Fetița rămase o clipă descumpănită.
— Prokofii Ivanovici, rosti ea timid, spune-mi ceva frumos.

— Ceva frumos? Băiatul căzu pe gânduri. A-ă-ă... Pătratul ipotenuzei este egal cu suma pătratelor catetelor.

Fetița îl privi cu dispreț și spuse:
— Am citit că fetele sînt comparate întotdeauna cu ceva frumos!

Băiatul se uită la ea atît de lung încît fetița roși.

— Ai dreptate, spuse el într-un tîrziu. Semeni cu un hiperboloid parabolic, la baza căruia...

— Taci! Habar n-ai de nimic! De nimic! Ce, stelele sînt mai frumoase dacă le cunoști numărul? Peștii sînt mai gustoși dacă le știi denumirea latină?

— N-am vrut să te supăr, îngăimă băiatul. Sînt gata să-ți spun ceva mult mai frumos.

— Da? se bucură fetița.
— Imi plac splîcnele tale, șopti băiatul, roșind. Parc-ar fi o acoladă de integrală. Eu... eu n-am mai spus asta nimănui.

Fetița oftă.
— Da! Nu te pricepi la nimic. Ce-i de făcut cu tine? Uite, ia caleidoscopul meu. Privește pe aici și ai să te simți vrăjitor. Ai să vezi multe lucruri frumoase. Poftim!

Fetița i-l puse în mînă și fugi înainte ca băiatul să apuce să formuleze o seamă de judecați logice.

Băiatul învîrți nedumerit tubul de carton și apoi privi prin sticla rotundă.

— Niște modele banale... Hm! Fleacuri! Ar fi mult mai rațional ca din cartonul ăsta să se confecționeze trei cutii pentru ace cu gămălie. E și mult mai rentabil. Da, ar fi o idee...

Și băiatul plecă grăbit spre casă și alcătui un studiu „Despre utilizarea rațională a produselor derivate ale celulozei”, care se încheia cu cuvintele: „Exprim profunda mea recunoștință fetiței necunoscute care mi-a fost de un real ajutor la întocmirea prezentului studiu”. Căci băiatul avea pe lângă rațiune, un dezvoltat simț al dreptății.

Apoi au trecut ani. Tînărul nostru a extras rădăcina de ordinul șapte din ultimul rădăcină. Apoi a aruncat o privire în jur și a constatat mîhnit că frumoșii copaci, lipsiți de rădăcini, se uscaseră. Creierul lui căuta însă febril de lucru. Și tînărul a verificat teorema lui Roll, teoria lui Einstein și o seamă de ipoteze. Cînd epuiză totul, începu

să se scotocească prin buzunare, doar-doar o găsi ceva de rezolvat. Nu dădu însă decît de un obiect ciudat. Un tub de carton. Îl duse la ochi și, printre bizarele modele colorate, zări deodată chipul unei fete.

— Neștiințific! murmură tînărul.
Și totuși smulse o filă din caiet și scrise repede, pradă unei vrăji absolut neraționale:

„Stimată...! (inima îi țâcănea ca un aritmometru). Te rog, fi drăguță să găsești soluția corectă a următoarei ecuații de gradul întâi: Prokofii + tînăra X = dragoste”.

Apoi simți o dorință illogică și irezistibilă ca fapta să-i citească epistola cît mai repede, chiar în ziua aceea, chiar atunci... Așa încît adăugă pe plic: „Par avion”. Dar subit își aminti că locuia în același oraș, în același cartier, la o depărtare de numai cîteva case. Dar nu schimbă nimic. Ar fi fost nelogic, nerațional, neștiințific.

L. Livșin

— Doamne, Dumnezeu, să nu cadă !!

Desen de E. Gorokov

Biletul cîștigător

Pavel Petrovici și-a cumpărat un bilet de loterie și, inchipuiți-vă, a cîștigat. Ce-i drept, nu un turism și nici măcar un stilou, ci un peștișor auriu.

Drept care fericitul cîștigător s-a prezentat imediat la președintele comitetului nostru sindical cu rugămintea să i se acorde un ajutor bănesc pentru a-și putea procura un acvariu, alge și purici de baltă. Într-un cuvînt, tot ce-i trebuia peștișorului auriu pentru a se simți ca la el acasă. Președintele a pus rezoluția „Se aprobă”. De, ce era să facă dacă omul a cîștigat un pește? Doar nu și l-a cumpărat de bună-voie.

După cîteva luni, Pavel Petrovici a venit din nou la comitetul sindical cu rugămintea să i se dea un bilet de odihnă pentru țărîmul sudic al Crimeei.

— Peștișorul meu auriu tînjește după soare, ne-a spus Pavel Petrovici. Îi e dor de valuri adevărate, de mireasma mării. Doar n-o să lăsați să piară un pește cîștigat la loteria de stat?

Și într-adevăr nu l-am lăsat. Am trimis peștișorul într-o casă de odihnă din Crimeea, însoțit de Pavel Petrovici. Pe Kapocikin, căruia îi fusese destinat biletul, l-am convins să plece într-o frumoasă stațiune experimentală din Extremul Nord.

Pavel Petrovici s-a întors după o lună. Într-o mină ținea acvariu cu peștișorul auriu, în cealaltă o sirenă. O

pescuise în apele sudului. Frumusețea, nimic de zis. Nu părea să aibă mai mult de 18 ani. Avea părul auriu și ochii verzi. N-am privit-o prea insistent, ca să nu mă dau de gol că nu văzusem în viața mea o sirenă. Mi s-a părut, totuși, că n-avea coadă.

— Vă rog să mă înțelegeți, dragi tovarăși, ne-a șoptit Pavel Petrovici, că nu pot s-o duc în camera mea cu acces la dependență...

Am înțeles. I-am repartizat o garsonieră cu tot confortul Pavel Petrovici a aranjat-o cu gust: mobilă aerodinamică, telefon sidefiu, baie azurie. Cîrînd, însă, sirena a început să tînjească. Pavel Petrovici nu prididea să-i facă rost de solzi aurii pentru rochiile pe care se cuvine să le poarte o sirenă și nici de nisetrii, morunii, crabii și icrele negre pe care se cuvine să le consume o făptură atît de gingașă. Și, într-o bună zi sirena a dispărut, împreună cu un rechin. Directorul magazinului de pescărie.

Iar Pavel Petrovici a rămas singur cu peștișorul lui auriu. Singur și neconsolat. Ce putea să facă? I-am propus o excursie în pădurile Uralului. Brazi, cedri, flori sălbatice, fluvii cu ape repezi...

Puteam bănui că în pădurile Uralului Pavel Petrovici o s-o întâlnească pe Scufița Roșie? Dar să nu lungesc vorba. Scufița Roșie avea nevoie de un apartament cu două camere. În definitiv, trei fiindcă vii în două camere nu-i o pretenție exagerată. Am supus la vot propunerea de a i se repartiza lui Pavel Petrovici apartamentul pe care urma să-l primească o familie compusă din patru persoane plus cîteva animale domestice. Propunerea a fost adoptată cu majoritate de voturi și unul contra.

— Dar dacă Pavel Petrovici are s-o întâlnească mîine-poimîine pe Frumoașa din pădurea adormită? a vociferat cel care votase contra. O să-i punem la dispoziție un castel? Sau dacă pînă atunci pe Scufița Roșie o apucă teama de lup? De unde să-i găsim pușcă, viător, ciine, muniții?!

Ce puteam să-i răspundem unui ins atît de prozaic? Se vedea cît de colorat că habar n-avea de peștișorii aurii cîștigați la loterie, de sirene și de scufițe roșii. Noi însă, cei din comitetul sindical, aveam datoria să fim atenți față de oameni, să fim alături de ei la necaz și bucurie.

În definitiv, ce vină avea Pavel Petrovici că pe capul lui căzuseră atîtea belele?

A. Lihaciou

— Mi se pare că zburăm foarte jos.

Rugăciunea

La radio se transmitea muzică de estradă. Aspiratorul bîzîia molcom. După plecarea celorlalți membri ai familiei, mama mare se apucase să derectice. Din cînd în cînd, în timp ce mînuia aspiratorul, bătrîna bolborosea ceva. Și dacă cineva și-ar fi dat oște-neala să-i asculte bolboroseala, ar fi auzit:

„...Și te mai rog, Doamne, milosti-

vește-te de frigiderul, aparatul de radio, aspiratorul și mai ales televizorul nostru carele, precum știi, are un cinescop foarte capricios. Intrucît dacă, Doamne ferește, toată electrotehnica asta se defectează și trebuie să chemi un meșter s-o repare, ținînd seama de blestematele astea de termene de garanție, viața pe pămînt îți pare iad.

Știu, Doamne, că tu, ca toți semenii mei care tot șed în ședințe, conferințe și consfătuiri, trebuie să fii întotdeauna pretutindeni. Și dacă știi ce înseamnă asta, rogu-te iartă-mă pe mine, păcătoasa, care în loc de candelă trebuie să aprind focul la mașina de gătit și în loc de luminare să țin în mînă furtunul aspiratorului. Și te mai rog, Doamne, pune o vorbă bună pe lângă comisia de achiziționare a Uniunii artiștilor plastici ca să cumpere tablourile nepotului meu Mitea, mai ales că nepotul meu și-a lăsat o barbă de juri că-l sînt.

Trimite-mi, Doamne, aici pe pămînt un calendar ca în tinerețile mele, să pot ține sărbătorile și posturile, căci păcătoșii aștia de ateii din casa ta — dă-le, Doamne, noi succese în muncă și fericire în viața personală! — nu mai știu de zilele sfinte și de post. Doar scrie și în ziare că supraalimentația provoacă infarct miocardic, hipertensiune și diferite afecțiuni coronariene. De aceea te rog, Doamne, ferește-ne de tromboză și scleroză, dar mai cu seamă de analize.

Iart-o, doamne, pe roaba ta, că nu mai isprăvește să-și înalțe spre tine rugămințile. Și fiindcă veni vorba de înălțare, îngrijește-te Doamne de toate avioanele noastre ultramoderne cu reacție, pentru că în unul din ele se află fiul meu Lazar, carele zboară acum la un simpozion internațional consacrat metodelor științifice de combatere a misticismului religios. Și dacă ți-e în drum, Doamne, ai grijă ca nepotului meu Petea să nu-i scape din mîni volanul „Moskvici”-ului împrumutat în lipsa lui taică-su și să nu fie diavolița aia cu genunchii la vedere, pe care o tot vîd lingă el pe bancheta din față, să nu abată luarea-aminte de la semnele de circulație.

Mai notează-ți Doamne, în blocnotes-ul tău, tu care ai îndeplinit planul săptămînal în șase zile, să avem parte numai de depășiri de plan și copii noștri să primească prime după merit. Milostivește-te, Doamne, și de studiourile de televiziune, să facă emisiuni mai interesante. Și fie ca programele de seară să se sfîrșească mai devreme, că eu și nepoții mei ne-am dereglat sistemul nervos vegetativ din pricina nesomnului.

Cam astea-s, Doamne, rugămințile mele. Acum a venit factorul și trebuie să citesc ziarele. Așa că, amin”.

M. Stankovici

• umor •
or umor umor u,
r umor umor umor u,
umor umor umor umor u,
ior umor umor umor u,
umor umor umor umor u,
nor umor umor umor u,
r umor umor umor umor u,
mor umor umor umor umor u

